

10 gr.

ABC

10 gr.

NOWINY CODZIENNE

Nr. 95 A

Warszawa, niedziela 2 października 1938 r.

Rok XIII

Historyczny dzień 1 października 1938 r.

Śląsk Zaolzański wraca do Macierzy

Wojska polskie wkracają do prastarej ziemi polskiej

Dzień 1-go października 1938 r. zostanie zapisany do historii.

Był to dzień, który przesądził o powrocie Śląska Zaolzańskiego do Macierzy w drodze pokojowej. Do ostatniej chwili ważyły się szale: pokój czy wojna?

Wiadomą było rzeczą, że Polska nie może zrezygnować ze swych zadań, że nie może pozwolić na dalszy przelew krwi braci z Olzy.

Z drugiej znów strony posunięcia rządu praskiego były wprost niezrozumiałe, świadczące o ja-

kimś dążeniu w zaślepieniu.

Zbliżała się godzina 12-ta — godzina wyznaczona przez rząd polski w ostatnim ostrzeżeniu, jako ostateczny termin dla rządu praskiego na udzielenie odpowiedzi.

rowie oraz marynarze floty wojennej oraz rezerwy floty klasy b.,

którzy ostatnio powołani zostali nie potrzebują się meldować do służby czynnej.

JUŻ WYSZŁA Z DRUKU, CIEKAWA, AKTUALNA, OPRACOWANA NA PODSTAWIE ŹRÓDŁOWYCH DANYCH, BROSZURA

Józefa Koźlika „Śląsk Zaolzański ziemią polską“

Co każdy Polak wiedzieć powinien o ziemiach polskich pod zaborem czeskim. W tekście dwie szczegółowe mapy. Cena tylko 20 gr. Do nabycia w kioskach „Ruchu“ oraz w kantorze „ABC“ Nowy Świat 15.

Zadania polskie przyjęte

NA KILKA MINUT PRZED GODZ. 12-TĄ RZĄD CZESKI ZAWIA DOMIL TELEONICZNIE POSŁA R. P. W PRA- DZE MIN. PAPEE. ŻE PRZYJMUJE POSTU- LATY. WYSUNIĘTE PRZEZ RZĄD POLSKI W NOCIE DORECZO- NEJ WCZORAJ W PÓŹ- NYCH GODZINACH WIECZORNYCH CZES- KO - SŁOWACKIEMU MINISTERSTWU SPRAW ZAGRANICZ- NYCH.

W sprawie tej Polska Agencja Telegraficzna donosi:

Nota polska z dn. 30 b. m., któ- ra sprzecywała w sposób ścisły postulat rządu polskiego odnoś- nie zwrotu Śląska Zaolzańskiego Polsce, została dziś przyjęta w całej rozciągłości przez rząd republiki Czesko - słowackiej.

STOSOWNIE DO BRZEM- NIA NOTY POLSKIEJ. REJON CIESZYNA ZOSTANIE PRZE- KAZANY WŁADZOM WOJSKO- WYM POLSKIM DO GODZINY 14-EJ W DNIU 2 PAŹDZIERNI- KA 1938 R.

Evakuacja i przekazanie pol- skim władzom wojskowym reszty powiatu cieszyńskiego i powiatu fryszackiego dokonane zostaną w ciągu 10 dni. Sprawy dotyczą- ce określenia dalszych terytoriów procedury, przewidzianego na nich plebiscytu, spraw rozra- chunków, wynikających z prze- jęcia terytoriów, zostaną uregu- lowane w następstwie w drodze porozumienia z rządem czesko-słowackim.

Rząd czesko - słowacki wyda zarządzenia niezwłocznego zwol- nienia Polaków z wojska czesko- słowackiego oraz zwolnienia wszy- stkich więźniów politycznych na-

KOMUNIKAT

W razie jakichkolwiek usterek przy dostarczaniu naszego pisma w Warszawie lub na prowincji prosimy W.P. Prenumeratorów kierować zażalenia na lychmiast do zarządu ABC, W-wa, Nowy Świat 15 m. 1.

Wydawnictwo ABC

rodowości polskiej.

A więc już jutro wojska pol- skie wkraczą na prastarą ziemię piastowską, przynosząc braciom z Olzy wolność.

SPOSÓB I PROCEDURĘ OB- JĘCIA OMAWIA JUŻ Z WŁA- DZAMI WOJSKOWYMI CZĘŚCI MI PRZEDSTAWICIEL ARMIJ POLSKIEJ GEN. BORTNOWSKI

Wobec zgromadzonych tłumów

Przeniesiono sł graniczny

W krótkim czasie po nadejściu wiadomości o przyjęciu warun- ków polskich, na stronę czeską u- dali się kolejarze polscy, celem załatwienia sprawy naprawy u- szkodzonych przez Czechów to- rów po tamtej stronie Olzy. Na rynku i na brzegu Olzy ustawiono megafony, przez które bez przer- wy nadawany jest hymn narodo- wy oraz pieśni wojskowe.

O godz. 15-tej wobec zgroma- dzonych tłumów przeniesiono na rynek słup graniczny.

O GODZ. 16-EJ PRZEZ CIE- SZYN PRZEJECHAŁ DO DO- WÓDZTWA WOJSK POLSKICH GENERAŁ WOJSK CZESKICH. CELEM OMÓWIENIA STRONY TECHNICZNEJ WYCOFANIA WOJSK CZESKICH Z ZAOLZIA ORAZ PRZEKAZANIA ADMINI- STRACJI WŁADZOM POLSKIM

D mobilizacja

LONDYN, 1. 10. Brytyjska ad- miralicja donosi: Wszyscy ofice-

Niemcy zajmują Sudety

Okupacja obszaru nr. 1

BERLIN, 1. 10. NACZELNE DOWÓDZTWO ARMIJ NIEMIEC- KIEJ KOMUNIKUJE:

WOJSKA NIEMIECKIE POD DOWÓDZTWE GEN. RITTER

VON LEEBE PRZEKROCZYŁY DZIŚ O GODZ. 14 BYŁA GRA- NICĘ CZESKO - NIEMIECKĄ W LESIE CZESKIM MIĘDZY MIEJ- SCOWOŚCIAMI HELFENBERG

I XINSTERHAUS I ROZPOCZĘ- LY OKUPACJĘ OBSZARU NU- MER 1, PRZEWIDZIANĄ W U- KŁADZIE Z 30 WRZEŚNIA R. B.

Niebywały entuzjazm w Cieszynie

Tłumy wiwatują na cześć Armii Polskiej

CIESZYN, 1. 10. godz. 15.30 (telefonem od specjalnego wy- słannika „ABC“). Wiadomość o przyjęciu warunków noty pol-

skiej przez Czechosłowację wywo- lała niebywały entuzjazm w Cie- szynie. Tłumy ludzi wyległy na ulicę. Szczególnie serdecznie ma- nifestowano na cześć uchodźców z Zaolzia. Na ulicach obcy ludzie padają sobie w objęcia.

Gdy podały radiowe głośniki treść noty rządu Czechosłowac- kiego, olbrzymie tłumy wzniosły długotrwały okrzyk na cześć Rzeczypospolitej Polskiej. Wzru- szenie było tak wielkie, że szereg

osób płakało. Tłumy zapełniły rów- nież kościoły Cieszyna, składają- jąc dziękczynne modły za powrót Ziemi Piastowskich do Polski.

Szczególnie żywiołowo manife- stuje ludność na cześć Armii Pol- skiej. W parku pod Górą Zamko- wą obserwowaliśmy scenę, jak tłum porwał na ręce oficera, wznosząc okrzyki „Niech żyją żołnierze Polscy“.

Ze Śląska Zaolzańskiego prze- chodził na stronę polską wiele os- ób. Po obu stronach mostu na Olzie gromadzą się tłumy Pola- ków. Rozlegają się okrzyki i co chwila tłum śpiewa Polski Hymn Narodowy.

KATOWICE, 1. 10 (tel. wł.). Na Górnym Śląsku wiadomość o przy- łączeniu Śląska Cieszyńskiego ro- zeszała się błyskawicznie. — wy- wolując wszędzie radość. We wszystkich fabrykach i kopal- niach robotnicy manifestowali na cześć rodaków z Olzy.

Cierło

Umiarkowane wiatry

Przewidywany przebieg pogody w dniu 2 b. m.

Pogoda słoneczna i ciepła przy znacznym zachmurzeniu w Polsce zachodniej. Temperatura w ciągu dnia około 20 st. Umiarkowane wia- try południowo - wschodnie.

Łóż ofiarę

na F. O. M.

W interesie zdrowia P. T. Czytelników — poniższe ogłoszenie polecamy Ich łaskawej uwadze.

Przebiegnię? TABLETKI **ASPIRIN** PRAWDZIWE TYLKO Z KRZYŻEM BAYER'A

Dzień wielkiego święta

Spółeczeństwo polskie prze- żyło długi okres wielkiego na- pięcia. Podczas tych dni serca wszystkich Polaków kierowa- ły się ku naszym rodakom z Olzy, którzy do dnia dzisiej- szego żyli pod zaborem cze- skim. Ten okres naprężenia zakończyła wiadomość, że Czechosłowacja wyraża zgodę na powrót do Polski setek ty- siący Polaków z Olzy. Okres naprężenia zmienił się na gle w wielkie święto polskie.

Bo oto powraca do Polski dawna ziemia piastowska, jed- na z tych ziem, które od po- czątków powstania państwa polskiego, były rdzeniem pol- skości. Powraca do Polski zie- mia, która przez setki lat znaj-

dowała się pod obcym zabo- rem i mimo to wytrwała w swej niezłomnej wierności dla Polski.

W wierności wytrwał chłop polski i robotnik polski. Daw- na warsłwa szlachecka i mie- szczańska upadły pod ciosa- mi, jakie na Śląsk wciągu wie- ków spadały. Ale chłop i ro- botnik śląski mimo wszelkie przeciwności losów, przera- bał sobie chodnik do Polski.

Ziemia śląska, której część powraca dziś do swej ojczy- zny, to ziemia, w której pow- stawały pierwsze zacząłki przemysłu polskiego i to w formie drobnych indywidual- nych przedsiębiorstw, gospodar- cych ściśle z życiem gospodar- czym własnego społeczeńst-

wa. Mimo, że później te rodzi- me formy zostały zniszczone przez wielkie międzynarodowe kolekty, dziś w momencie powrotu tej ziemi do Polski, warto przypomnieć ten cenny wkład, który wniosła ona do ogólnej skarbnicy narodu pol- skiego.

Powraca do Polski dzielni- ca, będąca najbardziej rdzen- nym rdzeniem polskości, bę- dąca istotnym współczynni- kiem w tworzeniu polskiej kul- tury i cywilizacji.

I dzień tego powrotu jest dla społeczeństwa polskiego, świętem, wielkim świętem. W dniu tym jednoczą się wszyscy Polacy. W dniu tym zapomi- nane są wszelkie spory i kłó- nie dnia powszedniego. Czuje

my się jednym zjednoczonym narodem, który ma poczucie wspólnych celów i wspólnych dążeń. Czujemy się narodem wielkim, który niezapomina o swych współbraciach, będą- cych pod obcym jarzmem i po- trafi upomnieć się o ich pra- wa.

Dzieje Śląska Cieszyńskiego były burzliwe i zmienne. Dziś po powrocie do Polski, los je- go jest na zawsze ustalony. W tej chwili Śląsk Zaolzański, staje się taką samą nieroz- dzielną częścią Polski, jaką jest Śląsk Górny, Wielkopol- ska, Pomorze, Mazowsze, Mała polska czy Wileńszczyzna. Granica na Olzie zostaje prze- kreślona na wieki.

J. K